

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/176/2000

PREFERENCJE PARTYJNE W GRUDNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2000

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Na scenie politycznej okres poprzedzający grudniowe badanie¹ upłynął pod znakiem kolejnych sporów i dyskusji na temat przyszłości AWS. Liderzy SKL i PPChD, a także marszałek Sejmu Maciej Płażyński podpisali umowę o utworzeniu, poza obecnymi strukturami organizacyjnymi, Federacji AWS. Ugrupowania te oraz ZChN na znak sprzeciwu wobec braku zmian we władzach AWS zbojkotowały posiedzenie Rady Krajowej tej organizacji. Na początku grudnia odbył się w Spale oczekiwany zjazd „Solidarności”, podczas którego Marian Krzaklewski wyraził gotowość rezygnacji z przywództwa w AWS, stawiając jednak szereg warunków, od których spełnienia uzależnił swoją rezygnację. Rządzącej partii z pewnością nie przysporzyły zwolenników ujawnione przez prasę przypadki nadużywania stanowisk i korupcji w Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach, co zakończyło się zdymisjonowaniem wojewody przez premiera. W Unii Wolności, w związku z nadchodzącym zjazdem tej partii, w spokojniejszym tonie i trybie niż w przypadku byłego współkoalicjanta również trwają dyskusje na temat zmiany na stanowisku przewodniczącego. Na atmosferę polityczną miały zapewne wpływ także protesty i strajki głodowe pielęgniarek zarzucających rządowi brak realizacji podpisanych z nimi porozumień.

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się na początku grudnia, udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji - 62% Polaków, o 7 punktów procentowych mniej niż w listopadzie. Taki spadek deklaracji uczestnictwa w wyborach jest zjawiskiem typowym dla okresu powyborczego, kiedy zainteresowanie wyborami i polityką w ogóle wraca do poziomu sprzed kampanii wyborczej.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (127) przeprowadzono w dniach 1-4 grudnia 2000 roku na 1087-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

**POPARCIE DLA PARTII I UGRUPOWAŃ POLITYCZNYCH WŚRÓD OSÓB DEKLARUJĄCYCH UDZIAŁ
W POTENCJALNYCH WYBORACH PARLAMENTARNYCH**

Partie i ugrupowania polityczne	1999	2000												
	XII	I	II	III	IV	V	VI ₍₁₎	VI ₍₂₎	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w procentach													
SLD	38	35	36	37	38	41	37	34	38	38	40	38	41	41
AWS	20	16	16	16	15	14	15	15	13	16	19	15	14	13
PSL	7	9	10	8	7	7	6	8	7	9	7	8	10	10
UW	8	11	10	7	7	9	8	10	9	6	8	9	7	9
UP	4	3	5	5	6	5	4	5	5	4	3	4	5	4
KPEiR	3	2	2	3	3	2	2	2	3	2	1	2	2	2
ROP	2	2	1	2	3	1	2	1	2	2	2	1	1	2
UPR	1	1	1	3	1	1	0	2	1	1	2	1	1	2
ChD III RP	2	0	2	1	1	2	1	1	1	1	0	1	1	1
KPEiR RP	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1
PLD	1	1	2	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
ZZR „Samoobrona”	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1
PPS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	1	0	1	0
Inna partia	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Trudno powiedzieć	11	16	13	14	15	14	21	18	16	17	14	18	13	13
N	654	675	672	826	709	651	676	699	670	634	695	711	747	669

(1) 1-6 czerwca; (2) 15-20 czerwca.

Spadek deklaracji udziału w wyborach nie wpłynął znacząco na układ sił wśród najbardziej liczących się ugrupowań politycznych. W grudniu, podobnie jak miesiąc wcześniej, nadal najwięcej zwolenników ma SLD, na który chciałoby głosować 41% potencjalnych wyborców. Notowania tej partii wciąż należą do najwyższych w tym roku.

Pozostałe ugrupowania mają mniejsze poparcie społeczne. Na AWS głosowałoby 13% potencjalnych uczestników wyborów. Liczba zwolenników tego ugrupowania należy do najniższych w tym roku. Podobnie jak w listopadzie głosowanie na PSL zapowiada co dziesiąty potencjalny wyborca (10%). Gdyby wybory odbywały się w grudniu, UW mogłaby liczyć na 9% głosów. Na granicy wyborczego progu utrzymuje się poparcie dla UP, na którą chciałoby głosować 4% potencjalnych uczestników wyborów. Opisane wyżej preferencje wyborcze nie uległy statystycznie istotnej zmianie od ubiegłego miesiąca.

Wśród pozostałych ugrupowań politycznych po 2% głosów miałyby ROP, UPR i KPEiR. Natomiast po 1% potencjalnych wyborców głosowałoby na PLD, KPEiR RP, ChD III RP i „Samoobronę”. Podobnie jak w listopadzie 13% osób deklaruujących udział w wyborach nie wie, na kogo oddałoby swój głos.

W mijającym roku dokonała się pewna dekompozycja układu sił na naszej scenie politycznej. W grudniu 1999, choć przewaga SLD nad AWS była niemal dwukrotna, można było jeszcze mówić o dwóch liderach naszej sceny. Później siła AWS mierzona skalą społecznego poparcia wyraźnie malała, a w chwili obecnej SLD ma ponad trzykrotnie więcej sympatyków. Jedynie w okresie kampanii prezydenckiej (wrzesień 2000) udało się AWS zmobilizować swoich zdecydowanych i mniej pewnych zwolenników i zbliżyć się do wcześniejszych wyników. Obecne perturbacje w AWS i ciągle niejasna przyszłość tego ugrupowania nie sprzyjają odbudowie społecznego poparcia. W rezultacie wśród ugrupowań politycznych nie mamy już zatem do czynienia z układem dwubiegunowym - dwóch partii o podobnym potencjale i kilku mniejszych partii „środka”. Obecnie jeden samotny lider skupia najwięcej zwolenników (SLD), na dalszym planie zaś są trzy ugrupowania mające porównywalne poparcie (AWS, PSL, UW) i jedna partia utrzymująca się na granicy progu wyborczego (UP). Trudno orzec, czy taki układ sił jest zjawiskiem trwałym. Niewątpliwie bez skutecznego rozwiązania wewnętrznych problemów AWS trudno będzie tej formacji liczyć na poprawę sondażowych wyników.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI